

Un fet de l'any

Com és habitual, els nostres redactors i col·laboradors comenten, en l'últim número de l'any de la revista, alguns dels fets que s'han produït durant el 2007.

Una altra llei d'educació

Una més, sí. En surt una de tant en tant. Es veu que no n'hi ha cap de satisfactòria.

Aquesta, però, almenys és catalana. El projecte – no n'he llegit el text complet, només el que n'ha dut la premsa – em sembla ben encaminat. No sé si podrà compensar el dèficit que, segons diuen les enquestes, ens situa cap a la cua dels països europeus. (Pensem, tanmateix, que les enquestes ens donen mitjanes, i això pot ser enganyós). També, fa uns anys, la famosa i denigrada LOGSE estava d'origen pedagògicament ben orientada, per corregir absurds com ara el menyspreu per la formació professional que s'arrossegava des de la llei de 1970; si es va desvirtuar va ser, al meu parer, per raons polítiques, i perquè es va fer sense consulta prèvia al professorat. Esperem que ara no passi el mateix.

Ara bé: una llei pot canviar les mentalitats? Perquè d'això es tracta. I no em refereixo pas només a les dels estudiants, sinó especialment a les de tota la societat. Deu ser bo que s'intenti de millorar el nivell de matemàtiques, de comprensió lectora o del que sigui. Però hi ha unes qualitats prèvies sense les quals res no pot millorar i que s'haurien d'infondre en totes les edats. Per exemple, l'es-

forç personal. ¿Creieu que és fàcil fomentar l'esforç en una societat, la nostra societat del benestar i de la comoditat, que inventa i fabrica –i ven!– tot el que calgui per evitar l'esforç? ¿O l'atenció i concentració, a classe o a la feina, enmig dels múltiples estímuls que les destorben? ¿O la perseverança en el treball diari si tenim sempre al davant les ofertes per al lleure del cap de setmana? ¿O el gust per la feina ben feta en comptes del ja està bé i a correu? No podem demanar als infants i adolescents unes virtuts que la societat no practica ni valora. I ja no parlem del respecte a tot allò que s'ensenya (i als ensenyants!) per la matèria en si i no pel guany econòmic que pot representar tenir uns estudis. Esforç, atenció, constància, gust per la feina. Només amb això, una intel·ligència mitjana –la majoria de l'alumnat– pot reeixir perfectament.

I això s'inculca, no s'imposa per llei. Un canvi de la societat tampoc. És un procés d'evolució lent i llarg que la política pot fomentar, si s'ho proposa, amb tots els mitjans que té a l'abast. I la política, i els polítics, els elegim nosaltres, que som la societat que hauria de canviar. Pensem-hi.

Joan Ruiz i Calonja

Els catalans diem prou

La vida d'un poble s'explica entre la quotidianitat i una colla de fets més excepcionals que mostren unes circumstàncies especials o uns reptes a assolir. El dissabte 1 de desembre del 2007 una sèrie d'entitats cíviques, on s'afegiren després alguns partits polítics, convocaren els catalans per dir prou al menyspreu de l'Estat vers Catalunya i per reclamar el dret a decidir sobre el propi futur. Podria ser una de tantes convocatòries que es fan amb més o menys aprofitament partidista, però en aquesta ocasió hi van haver alguns trets que ens permeten considerar la manifestació com a més significativa.

En primer lloc les causes de la mobilització. Sens dubte que l'any que ara tanquem ha estat per a molts catalans una prova evident de la manca d'atenció de l'Estat que finalment es reflecteix en un aspecte tan bàsic com el de les infraestructures. La falta d'inversió pública en un territori on, per altra banda, tothom sap que paga molt més del que rep. D'aquí se'n deriva que mentre altres decideixin per nosaltres, fins i tot amb "governos amics", el resultat és el que tenim i no millora perquè finalment arribi l'AVE amb més de quinze anys de retard.